

Centerpartiet har under mer än ett halvt sekel varit pådrivande för hållbar och miljöanpassad utveckling. Vi har inte alltid haft politisk majoritet för att genomdriva förslag, men vi har oförtrutet och enträget kämpat vidare. Vår övertygelse är att de gröna näringarna är nyckeln till att lösa klimatproblemen och vi vill ge dessa de bästa förutsättningar att långsiktigt bli bärkraftiga för den gröna omställningen.

1. Är ni positivt inställda till att låta Kristianstads kommun göra stora klimatsatsningar inom nedanstående tre områden?
  - a. återvätning av torvjordar som läcker koldioxid
Kommunen äger troligtvis inga lämpliga marker. Men biosfärkontoret bör få ett utökat uppdrag att bistå markägare med kompetens planera åtgärder även utanför Helgeåns avrinningsområde.
  - b. bättre cykelinfrastruktur som ger folkhälsa
Centerpartiet vill att kommunen skall driva på Trafikverket enligt befintligt medfinansieringsavtal att bygga där Kommunen anser behovet störst för att utveckla hela kommunen.
  - c. regenerativt jordbruk som förbättrar odlingsjorden
Regenerativt jordbruk skiljer sig främst från ekologiskt odling genom att fokus ligger på att öka kol inlagringen i jorden. Detta är inte nytt för svenska lantbrukare och något som många jobbar med redan, genom att mylla ner organiskt material, använda fånggrödor och anamma växelbruk. Vi ser dock inte detta som en kommunal angelägenhet.

2. Hur ställer sig ert parti till nedanstående satsningar i Kristianstads kommun?
  - a. Snabbt bygga ut laddinfrastruktur för elfordon.
Ett problem med utbyggnad av laddinfrastruktur, speciellt i stan, är effektbristen. Det nedgrävda elnätet är helt enkelt inte dimensionerat för den ökade effekt som kommer att krävas. Utbyggnaden måste dock ske på marknadsmässiga villkor i de större orterna. På mindre orter där kommunen inte äger elnäten, bör det bistås med snabb handläggning och att tex. tillhandahålla mark för ändamålet om sådan är svår att finna. Kommunala arbetsplatser bör på sikt utrustas med laddplatser, speciellt utanför stan.
  - b. Tillåta stora havsbaserade vindkraftsparker.
Centerpartiet har alltid varit förespråkare för utbyggnad av vindkraft, i synnerhet havsbaserad. Vi anser att det kommunala vetot på många håll har stoppat en nödvändig utveckling på ett sätt som vi nu ser resultatet av med höjda energipriser.
  - c. Bygga/tillåta storskaliga solcellssystem (till exempel på alla lämpliga tak)
Vi ser positivt på utbyggnad av förnybar energi i alla former. Vi föreslår även byggnation av en solcellsanläggning på härlövs backar.
  - d. Bygga solvärmeanläggningar - både små och stora som kan anslutas till fjärrvärmesystemet. Där detta är ekonomiskt fördelaktigt bör detta vara möjligt
  - e. Bygga stora anläggningar för att lagra energi (el och värme) till exempel i batterier eller genom att omvandla överskottsel till vätgas.
Vi ser detta som en kommande naturlig utveckling mot ett förnybart

energisystem. När utvecklingen och ekonomin är mogen bör kommunen genom sitt energibolag överväga sådana investeringar.

- f. Bygga ut och stödja en mer hållbar biogasproduktion till exempel på större lantbruk.

Centerpartiet var initiativtagare till byggnationen av biogasanläggningen i Karpalund. Vi ser gärna en vidare utbyggnad av produktionen på marknadsmässiga villkor och i samverkan med näringslivet.

- g. Skapa en lokal klimatallians för företag inom jordbruk för att lyfta produktion och konsumtion av vegetabilier och minska utsläppen från djurhållningen. Centerpartiet är i grunden positiva till alla åtgärder för att nå utsläppsmålen, men vi anser inte att kommunen skall direkt involveras i företagens arbete för hållbar produktion.

- h. Kampanja för ett mindre klimatskadligt jordbruk och utöka andelen ekologisk produktion. (Kravmärkt eller med liknande kriterier).

Svenskt jordbruk jobbar hela tiden för att minska sin miljöpåverkan och har generellt en mycket låg miljöpåverkan i internationell jämförelse. Ekologisk produktion har ofta ett högre klimatavtryck än konventionellt jordbruk, mätt per producerad enhet. Först och främst handlar det istället om att stötta det svenska jordbruket i att fortsätta ligga i framkant. Se till att svenskt åkermark brukas och inte planteras med gran.

- i. Avsätta i storleksordningen 50 Mkr/år i investeringar för utbyggd och förbättrad cykel-infrastruktur samt cykelkampanjer.

Kristianstads kommun ska aktivt förbättra cykel-infrastrukturen genom samverkan och samfinansiering med Trafikverket.

- j. Initiera genomförande av storskalig återvätning av utdikade torvmarker, exempelvis vid Yngsjökärr.

Centerpartiet anser att kommunen bör vara positiv till de privata initiativ som kommer fram, men kommunen är inte markägare i detta dikningsföretag. Dessutom ska man ha i åtanke att återvätning av gamla Yngsjösjön skulle innebära att vattennivån vid Kristianstad måste höjas, genom att höja tröskeln vid Gropahålet med följden att många tusentals hektar åkermark blir obrukbar. Att bara stanna pumparna till dikningsföretaget skulle bara försena vårbruket.

- k. Ta stora lån och/eller initiera stora gröna obligationer för snabbare utförande av utsläppsminskande och/eller koldioxidinlagrande satsningar.

Vi anser inte att detta är en kommunal angelägenhet. Dessutom är kommunen redan väldigt högt skuldsatt.

- l. Placera kommunens ekonomiska reserver i sådant som inte bidrar till stora utsläpp av växthusgaser.

Kommunen har inga ekonomiska reserver. Med de välfärdsutmaningar som vi arbetar med, är vi en av de mest skuldsatta kommunerna i landet.

- m. Kampanja kraftigt och ihärdigt för att underlätta viljan hos folk att ställa om. Kommunen arbetar där det är lämpligt med åtgärder för hållbar omställning, gärna i samarbete med den ideburna sektorn.

- n. Införa en bilfri dag.

Kristianstads kommun består till stora delar av landsbygd med begränsad tillgång till kollektivtrafik. Många invånare är helt beroende av bil och är

mycket medvetna om kostnaderna för att ta sig till arbete och aktiviteter. De som kan undvika att använda bilen någon enskild dag, gör redan det.

- o. Avveckla ägarskapet i flygplatsen och istället använda de årliga 12 miljonerna till klimat-satsningar.

Kristianstad Österlen flygplats är en viktig del i den regionala infrastrukturen för Kristianstad och Skåne Nordost. Flygplatsen är också viktig för det lokala näringslivet. Flygplatsen behövs både som beredskapsflygplats och som flygplats för blåljusverksamhet. På sikt ser vi även att utvecklingen mot elflyg kommer att minska utsläppen.

3. Hur vill ert parti se till att värdefulla betesmarker finns kvar och utvecklas samtidigt som utsläppen från djurhållningen kraftigt minskar?

Värdefulla betesmarker är en nationell angelägenhet och vi stöttar jordbruksverkets omarbetning av jordbruksstöden mot naturbetesmarker. Det kommunen kan göra är att stötta lantbrukarna med samhällsservice. Centerpartiet vill att krav ska ställas vid upphandling att kött ska vara producerat enligt de svenska djurskyddsreglerna. Tyvärr är det svårt att ställa sådana krav.

4. Vad är i övrigt ert partis grundläggande lösningar för att tillräckligt snabbt sänka utsläppen av växthusgaser och öka koldioxidinlagringen i kommunen?

Framtiden kommer kräva en mix av energisystem där skogs- och jordbruksföretag kommer ha en nyckelposition i den gröna omställningen. Därför är det viktigt att stötta och behålla den inhemska jordbruksproduktionen.